

kleingeestige opvatting gingen toepassen, en het is maar goed, dat de Aertzé-kammer Hessen-Nassau HATA niet als kwakzalver heeft beschouwd.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

DE SEXUEELE ONTHOUDING.

De *feiten*, in collega FOLMER's artikel in het vorige nummer genoemd, wil ik slechts even uitlichten, om aan te toonen, dat ook hij weer de onthoudingsverschijnselen niet zuiver beschouwt en ze ten deele verwart met andere verschijnselen. Een man van 30—40 jaren durft niet te trouwen, wijl hij vreest voor impotentie. Behandeling o. a.: denken aan verboden dingen. Resultaat: 's morgens gelukt het erectie op te wekken. Ik zie inderdaad geen verschil tusschen deze behandeling (!) en het toepassen van psychische onanie. En ik heb een groot aantal lijdens aan dezelfde *ingebeelde ziekte* als die waaraan FOLMER's patiënt leed, genezen door een minder schadelijk middel, dan der psychische onanie.

Want dat deze behandeling schadelijk is, wordt waarschijnlijk gemaakt o. m. door het vervolg van collega FOLMER's stuk. Patiënten, die lijdende zijn aan psychische onanie, zonder dat het bij hen tot ejaculatie komt, krijgen prostaathypertrophie. Oorzaak van deze hypertrophie zou nu zijn de onthouding! Maar is het niet veel waarschijnlijker, dat het de psychische onanie is, die hier schaden kan, of nòch de onthouding nòch de onanie. Als oorzaak van de seniele prostaathypertrophie laat de een gelden arteriosclerose, de ander beschouwt haar als een onderdeel van een geheel ziek uro-genitaal-apparaat; maar wat bewijst nu in het aangehaalde geval, waar reeds buiten de onthouding een oorzaak aanwezig is voor herhaalde veneuse stuwung, dat die toevallig ook aanwezige onthouding, alles op haar geweten heeft. De hier beschreven seniele hypertrophie van de prostaat is een duidelijk voorbeeld van een beschreven onthoudingsziekte, waarbij het verband tusschen onthouding en ziekte allerminst aangetoond is; hetgeen ik in mijn artikel op bldz. 919 reeds neerschreef.

MOLL's aannemen van „Contrectations” en „Detumescenztrieb” hebben m. i. geen invloed op het boven neergeschrevene. Ik begrijp dan ook niet, hoe in verband daarmee en met het oog op hetgeen ik vroeger neerschreef, gevraagd kan worden, „of het een geneeskundige raadgeving is, een patiënt met drang tot een huwelijk te raden om aldus (hoe?) de organische gevoelens (?) in de geslachtsorganen kwijt te raken”.

Welke geneeskundige raadgeving wordt hiermee bedoeld en wanneer heb ik een zoodanige gegeven?

Amsterdam, 14 April 1912.

A. KROPVELD.

HUISARTS EN SPECIALIST.

Naar aanleiding van het verslag van de polikliniekcommissie zij het mij vergund mijn meening te zeggen.

Ik ben het geheel eens met het cursief gedrukte op bldz. 1046. De drie